

Master Pedagogiek 2025-2026 Literatuur Jaar 1

In de Master Pedagogiek maken we zoveel mogelijk gebruik van digitaal beschikbaar gemaakte teksten, **zie rood gedrukt**. Deze artikelen, boekhoofdstukken en zelfs volledige boeken kun je vinden in de lesbeschrijvingen op Bright Space en **hoeven dus niet te worden aangeschaft!**

Helaas is niet alles digitaal beschikbaar. In deze lijst (**zwart gedrukt**) de boeken die in de verschillende blokken worden gebruikt en moeten worden aangeschaft (of bijv. geleend in de (HAN-)bib). *NB. Aanschaffen of lenen kan voor het studiejaar begint, maar je kunt ook even de eerste les van een blok afwachten.*

Pedagogisch handelen A:

Blok 1a: Leefwerelden

- Bastiaansen, L. (2021). *Aandachtige betrokkenheid als pedagogische grondhouding: Een onderzoek naar de pedagogische betekenis van aandachtige betrokkenheid in onderwijs*. Garant **[H4]**
- Biesta, G. & Janssens, M. (2020). Inleiding. Pedagogiek als betrokken handelingswetenschap. In G. Biesta & M. Janssens (red.). *Pedagogiek als betrokken handelingswetenschap. Over de relatie tussen onderzoeken en handelen in het onderwijs* (pp. 7-16). Phronese.
- De Winter, M. (2024). *Medemenselijk opvoeden: samenlevingspedagogiek voor een hoopvolle en daadkrachtige generatie*. SWP. **[H1]**
- Goossensen, A. (2010). *Zijn is gezien worden. Presentie en reductie in de zorg*. (Oratie). Tilburg University.
- Harder, A. T., Knorth, E. J., & Kuiper, C. H. Z. (2020a). Uithuisplaatsing van jeugdigen: wat. Voor wie en wanneer? In: A. T. Harder, E. J. Knorth, & C. H. Z. Kuiper (Red.), *Uithuisgeplaatste jeugdigen. Sleutel tot succes in behandeling en onderwijs*. Uitgeverij SWP.
- Harder, A. T., Knorth, E. J., & Kuiper, C. H. Z. (2020b). 'Denk niet meer in hokjes, maar kijk echt naar de persoon'. In: A. T. Harder, E. J. Knorth, & C. H. Z. Kuiper (Red.), *Uithuisgeplaatste jeugdigen. Sleutel tot succes in behandeling en onderwijs*. Uitgeverij SWP.
- Hosseini, N., Leijgraaf, M., Gaikhorst, L., & Volman, M. (2021). Kansengelijkheid in het onderwijs: een social justice perspectief voor de lerarenopleiding. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders* 42(4), 15-25.
- Jarosz, E. (2018). Children's participation idea and practice: Korczak's inspirations and contemporary faces. *Polish Journal of Educational Studies* 71(1), 33-50.
- Lobar, S. L. (2016). DSM-V Changes for Autism Spectrum Disorder (ASD): Implications for Diagnosis, Management, and Care Coordination for Children with ASDs. *Journal of Pediatric Health Care*, 30(4), 359-365.
- Meesters, J. (2018). *Ruimte voor opgroeien: Jongeren en het belang van de informele wereld*. Proefschrift-AIO. **[H4]**
- Montfoort, A. J. van (2019). Professioneel werken in het sociaal domein. In: A.J. van Montfoort (2019). *Professionele oordeelsvorming in het sociaal domein*. De Vier Vensters.
- Schuengel, C. (2016). Residentiële hulpverlening. In: M. H. van IJzendoorn & L. van Rosmalen (Red.). *Pedagogiek in beeld* (pp. 217-228). Bohn Stafleu van Loghum **[Online beschikbaar via HAN Studiecentrum: 978-90-368-0616-9.pdf (han.nl)]**
- Van Kan, C. (2021). *De waarde(n) van onderwijs: Het primaat binnen de pedagogische professionaliteit van leraren*. Hogeschool Rotterdam Uitgeverij.
- Van Kan, C. & Ris, J. (2024). *Kennisbasis onderwijspedagogiek Hogeschool Rotterdam*. Hogeschool Rotterdam. **[H1, 2 en 3]**
- Van Leeuwen, H., & Geeraets, M. (2022). *Vakbekwaam redeneren in de jeugdhulp*. Boom. **[H4]**

Blok 1b: Het Pedagogische Betoog

- Burgers, S. (2021). *Logisch en kritisch denken*. Coutinho.

Blok 2: Theoretische kaders & pedagogische brillen

- Becker, A. (2021). De ouder en het kind. In A. Becker. *Inleiding in de pedagogiek* (pp. 42-63). Koninklijke van Gorcum.
- Rigter, J. (2024). *Het palet van de Psychologie: Stromingen en hun toepassingen in hulpverlening en opvoeding*. Coutinho.
- Van Leeuwen, H., & Geeraets, M. (2022). De Vraagverheldering. In H. Van Leeuwen, & M. Geeraets. *Vakbekwaam redeneren in de jeugdhulp* (pp. 45-76). Boom.
- Verheij, F. (2011). *Integratieve kinder- en jeugdpsychotherapie*. Van Gorcum.
- Weerman, A. (2013). *Zes psychologische stromingen en één cliënt: theorie en toepassing voor de praktijk*. Boom Nelissen.

Blok 3: Kindveiligheid

- Alink, L. (2016). Kindermishandeling. In M. H. van IJzendoorn & L. van Rosmalen (Reds.), *Pedagogiek in beeld* (pp. 177-186). Bohn Stafleu van Loghum.
- Baartman, H. E. M. (2013). Zorg voor veiligheid en de menselijk factor. *Ouderschapskennis*. 16(2), 147-157.
- Cardol, G. (2013). Veiligheid als leidend beginsel. *Ouderschapskennis* 16(2), 112-123.
- Jacobs, G., Meij, R., Tenwolde, H., & Zomer, Y. (2008). Normatieve professionalisering. In G. Jacobs (Red.), *Goed werk: Verkenningen van normatieve professionalisering* (pp. 7-14). SWP
- Kroesen, O. (2008). Vier niveaus van verantwoordelijkheid. In O. Kroesen (Red.), *Leven in organisaties: Ethiek, communicatie, inspiratie* (pp. 11-35). Skandalon.
- Kroesen, O. (2008). Vier richtingen in de ethiek. In O. Kroesen (Red.), *Leven in organisaties: Ethiek, communicatie, inspiratie* (pp. 55-79) Skandalon.
- Ministerie van Volksgezondheid en Sport (2016). *Basismodel Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling*.
- Nederlands Jeugdinstituut. (2022). *Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling*.
- Reedijk, T. P., Van Houwelingen, M., & Visser, M. M. (2013). *Praten met kinderen bij (een vermoeden van) kindermishandeling*. In Medisch handboek kindermishandeling (pp. 439-446). Bohn Stafleu van Loghum.
- Van den Hoven, M., Kanne, M., & Mol, L. (2003). Zorgethische gespreksmodellen voor de gezondheidszorg: Denken over verantwoordelijkheid en 'goede' zorg. In H. Manschot & H. van Dartel (Reds.), *In gesprek over goede zorg: Overlegmethoden voor ethiek in de praktijk* (pp. 134-152). Boom Uitgevers.
- Van der Putte, E. M. (Eindred.) (2016). *Richtlijn blauwe plekken bij kinderen: Beoordeling van blauwe plekken in relatie tot een vermoeden van kindermishandeling*. NVK.
- Verkerk, M. (2003). Zorgethiek: naar een geografie van verantwoordelijkheden. In H. Manschot & H. van Dartel (Reds.), *In gesprek over goede zorg: Overlegmethoden voor ethiek in de praktijk* (pp. 177-190). Boom Uitgevers.
- Vink, R., De Wolff, M., Broerse, A., & Kamphuis, M. (2016). *Richtlijn Kindermishandeling voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. TNO Child Health.
- VNG & GGD GHOR Nederland. (Mei, 2016). *Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico-gestuurde zorg: Een duurzame visie op ketenzorg bij kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik en de centrale rol hierbij van het triage-instrument Veilig Thuis*. VNG.
- Vogtländer, L., & Van Arum, S. (2016). *Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg: Een duurzame visie op ketenzorg bij kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik en de centrale rol hierbij van het triage-instrument Veilig Thuis*. GGD GHOR Nederland.

Blok 4: Festival der Pedagogiek

Keuze pedagogische literatuur is vrij te kiezen o.b.v. criteria handleiding

Professionaliteit ontwikkelen A:

Supervisie

- Bieri, P. (2008). Hoe zou het zijn om ontwikkeld te zijn? *Bildung volgens prof. dr. Peter Bieri. De Groene Amsterdammer*, 34.
- Geenen, M. (2017). *Reflecteren: Leren van je ervaringen als sociale professional*. Coutinho.
- Brenninkmeijer, J., & Voogd, M. (2020). *De juiste vraag: De kunst van het vragen stellen in coachende gesprekken*. Boom Uitgevers.

Training Coachingsvaardigheden

- Van der Pluijm, S. (2019). *Coachen 3.0. Deel 2 Oplossingsgerichte gespreksvoering: Positief, effectief coachen anno Nu*. Het Boekenschap.
- Visser, C. (2009). Het zevenstappenmodel. In C. Visser (Red.), *Doen wat werkt: Oplossingsgericht werken, coachen en managen* (pp 35-44). Van Duuren Management.
- Visser, C. (2009). Vier aanvullende technieken. In C. Visser (Red.), *Doen wat werkt: Oplossingsgericht werken, coachen en managen* (pp. 89-105). Van Duuren Management.

Normatieve Reflectieve Professionaliteit

NRP1

- Alberts, S., & Kruiter A. J. (2020). *Doen wat goed is: Pleidooi voor praktische wijsheid in het sociale domein*. Van Gennep.
- Jacobs, G., Meij, R., Tenwolde, H., & Zomer, Y. (2008). Normatieve professionalisering. In G. Jacobs, R. Meij, H. Tenwolde & Y. Zomer (Reds.), *Goed Werk: Verkenningen van normatieve professionalisering* (pp. 7-14). SWP.
- Ruijters, M. (2015). Professionele identiteit. In M. Ruijters (Red.), *Je binnenste buiten: Over professionele identiteit in organisaties* (pp. 193-240). Boom.
- Van Ewijk, H., & Kunneman, H. (2015). Ten geleide. In H. van Ewijk & H. Kunneman (Reds.), *Praktijken van normatieve professionalisering* (tweede druk, pp. 9-18). SWP.

Het merendeel van de bronnen wordt digitaal aangeboden. Websites en links vermeld in de handleidingen. Tijdens de cursus kunnen docenten verwijzen naar nieuwe, actuele bronnen

Onderzoekend veranderen A:

- Van Lieshout, F., Jacobs, G., & Cardiff, S. (2021). *Actie onderzoek: Principes en onderzoeksmethoden voor participatief veranderen*. Koninklijke Van Gorcum. Dit boek is online beschikbaar
- Van 't Veer, J., Wouters, E., Veeger, M., & Van der Lugt, R. (2020). *Ontwerpen voor zorg en welzijn*. Coutinho.

Aangevuld met artikelen en boeken via Bright Space. Tijdens de cursus kunnen docenten verwijzen naar nieuwe, actuele bronnen.